

de industrieterreinen in het oostendse

Attraktiepool Oostende kwam nog niet tot ontwikkeling

Schreef niet François Perroux¹: 'Une circonférence à rayon de 500 kilomètres, dont le centre est Ostende, embrasse 95 % de la sidérurgie d'Europe, 90 % de la houille, toute la fabrication des 7 premiers producteurs d'automobiles et (réserve faite de Hambourg et Marseille) contient sept des neuf plus grands ports européens ayant un trafic de plus de 10 millions de tonnes de marchandises ...'. Dit was in 1958. De ligging van Oostende is inmiddels niet minder gunstig geworden. De zeetrafiëk in het midden van West-Europa is nog toegenomen, de industrie nog sterker ontwikkeld en nog meer toegeschoven naar de zee. En ook het Oostendse, met zijn uitstekend leefklimaat, werd infrastruktureel verder uitgebouwd; de luchthaven te Middelkerke werd in belangrikheid de tweede van het land. Niettemin is de toestand op gebied van werkverschaffing weinig schitterend in het arrondissement Oostende dat 128.176 inwoners telde op einde 1968. De evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid gebeurde overigens merklijk minder snel dan in de andere arrondissementen van West-Vlaanderen, Veurne uitgezonderd. In de periode 1960-64 was er een aangroei van 12,3 % (2.176 betrekkingen) tegenover 18,4 % (30.360 betrekkingen) in West-Vlaanderen als geheel. Na 1964 was het nog minder gunstig, nl. een verlies van 1,1 % (226 betrekkingen) tussen 1964 en 1968 tegenover een aangroei van 3,5 % (6.942 arbeidsplaatsen) in West-Vlaanderen.

Kenmerkend is tevens dat het gewestelijk R.V.A.-bureau in het Oostendse nog steeds een werkloosheidspercentage noteert dat het hoogste is van het Vlaamse lands-gedeelte, nl. 8,8 % van de tegen werkloosheid verzekerde personen². Bij de mannen bedraagt dit percentage 8,6 %, bij de vrouwen 9,2 %.

Dit alles wijst er op dat Oostende, ondanks zijn economisch zeer gunstige ligging, nog niet voldoende tot ontwikkeling kwam. Dit is wellicht voor een groot deel te wijten aan het tekort aan bouwrijpe industrieterreinen.

Thans komt hierin echter verandering. Door de West-vlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonservatie (W.I.E.R.) werden immers reeds industrieterreinen bouwrijp gemaakt te Gistel en te Stene. Ook te Zandvoorde en te Bredene werden bij Koninklijk Besluit terreinen afgebakend. Infrastructuurwerken zullen op deze terreinen binnen vrij afzienbare tijd worden uitgevoerd. Voor Bredene zal dit gebeuren in combinatie met de infrastrukturele verbeteringen aan het kanaal Oostende-Brugge. Op beide laatstgenoemde terreinen zijn nu reeds bedrijfsinplantingen mogelijk.

Industrieel potentieel

Uit tabel 1 kan afgeleid worden dat slechts 48,1 % van de bezoldigden tewerkgesteld worden in industriële en semi-industriële ondernemingen. Dit is bijzonder weinig, in vergelijking met het gelijkaardig percentage voor West-Vlaanderen dat 74,8 % bedraagt. Het valt daarbij op dat van deze betrekkingen te Oostende ongeveer de helft verschaft wordt door de bouwrijverheid. Het laag percentage bezoldigden in de industriële en semi-industriële ondernemingen houdt natuurlijk verband met het feit dat de toeristische sektor zeer bloeiend is in het Oostendse. Toch kan de vraag worden gesteld of de investeringen in deze sektor in de toekomst niet moeten aangevuld worden met industriële initiatieven die vooral voor een stabiele werkverschaffing van groot belang zijn.

Het grootste industrieel bedrijf is veruit dit van de n.v. Union Chimique - Chemische Bedrijven te Zandvoorde, dat aan ca. 830 personen een betrekking biedt. Naast de U.C.B. zijn er nog 15 industriële en semi-industriële bedrijven met meer dan 100 personeelsleden.

In de metaalsektor noteren wij de Ateliers et Chantiers Réunis Béliard Murdoch n.v. (scheepsbouw en toelevingsbedrijf) met ca. 225 personeelsleden. Tevens is er Waqons Lits Ateliers de Réparation, met een vaste bezetting van ca. 200 personen (inclusief uitbatingpersoneel) en de n.v. Cockerill-Ougrée die aan ca. 110 personen werk verschaft. Verder is er nog de Cleaning and Maintenance Co p.v.b.a. (Clemaco) die een 125-tal personen tewerkstelt bij het reinigen van tanks in industriële gebouwen en schepen.

¹ Perroux François, Les formes de la concurrence dans le Marché Commun, *Revue d'Economie Politique*, n° 1, janvier-février, 1958, p. 342.

² R.V.A., *Jaarverslag 1968*, Tabel 2B.

Tabel 1. Ondernemingen en tewerkstelling in het arrondissement Oostende

R.M.Z. 1968

	Werkgevers		Werknemers	
	Absoluut	Pct.	Absoluut	Pct.
<i>Metaalnijverheid</i>	128	5,2	1.383	7,0
- machines, elektric.	108	4,4	1.218	6,2
- art. gewoon metaal	18	0,7	159	0,8
- metaalgieterij	2	0,1	6	—
<i>Niet-metaalh. mineralen</i>	15	0,6	390	2,0
- derivaten	2	0,1	34	0,2
- niet-metaalh. bedr.	13	0,5	356	1,8
<i>Voedingsnijverheid</i>	165	6,8	855	4,3
- voeding	153	6,3	792	4,0
- drank	12	0,5	63	0,3
<i>Textielnijverheid</i>	43	1,7	594	3,0
- textiel	5	0,2	280	1,4
- kleding	38	1,5	314	1,6
<i>Papiernijverheid</i>	26	1,0	195	1,0
- papierverwerking	1	—	5	—
- boek en fotografie	25	1,0	190	1,0
<i>Chemische nijverheid</i>	5	0,2	833	4,2
- oliën en vetten	2	0,1	10	0,1
- chemische nijverheid	2	0,1	814	4,1
- rubber	1	—	9	—
<i>Diverse nijverheid</i>	37	1,5	181	1,0
- tabak	—	—	—	—
- hout en kurk	19	0,8	115	0,6
- huid en leder	8	0,2	38	0,2
- electr., gas, water	—	—	—	—
- precisienijverheid	3	0,1	3	—
- diverse verw. bedr.	4	0,2	14	0,1
- recuperatie en afval	3	0,1	11	0,1
<i>Totaal industriële tewerkst.</i>	419	17,2	4.431	22,5
- bouw	452	18,5	4.477	22,7
- transport	61	2,5	564	2,9
<i>Semi-industriële nijverheid</i>	513	21,0	5.041	25,6
<i>Totaal industriële en semi-industriële nijverheid</i>	932	38,2	9.472	48,1
- landb. en visserij	190	7,8	793	4,0
- handel	528	21,7	4.266	21,7
- hotelbedrijf	573	23,5	3.238	16,4
- overheidsdiensten	213	8,7	1.924	9,8
<i>Totale tewerkstelling</i>	2.436	100,0	19.693	100,0

In de bouwsector dienen de volgende bedrijven vermeld: de Algemene Ondernemingen V.R. en J. Vancoillie p.v.b.a. te Stene, de Onderneming Versluys Camiel te Bredene, de n.v. Bouwbedrijf Verhelst & Cie te Oudenburg, de ondernemingen Robert Van Biervliet te Middelkerke, de Algemene Ondernemingen Soetaert, n.v. te Westende en het bouwbedrijf A.J. De Groote & Cie n.v. te Oostende. Gezamenlijk stellen deze zes bedrijven ongeveer 1.100 personen tewerk, waarvan ca. 475 in de p.v.b.a. Vancoillie, die tevens een afdeling heeft voor de vervaardiging van IPAN-wanden. Aansluitend bij de bouwnijverheid kan tevens de Betonwerkerij van Snaaskerke (Lithobeton) vermeld worden met een 170-tal personeelsleden. Verder stelt ook de s.a. Dragage Decloedt & Fils, baggerwerken, ca. 170 personen tewerk te Oostende.

Eén bedrijf uit de voedingssector (viskonserven) telt eveneens meer dan 100 personeelsleden; het is de n.v. Viking International te Oostende met ca. 185 personen.

In de textielsektor is de Ostend Stores and Ropeworks n.v. te vermelden. Dit bedrijf, verwant met de zeevisserijsector telt een 280-tal personeelsleden.

Uiteindelijk dient nog de n.v. Verenigde Energiebedrijven van het Scheldeland (E.B.E.S.) te worden vermeld met een personeelsbezetting van ca. 100 mensen.

Naast deze zestien bedrijven uit de industriële en semi-industriële sektor kunnen nog een aantal andere ondernemingen en diensten vermeld worden die belangrijk zijn voor de tewerkstelling. Het betreft de koöperatieve vereniging S.E.O. met ruim 600 personeelsleden, de haven van Oostende met onder meer 200 dokwerkers, de Pêcherie à Vapeur met een 150-tal werknemers in de visserij, de werkplaatsen van de Zeemacht met eveneens ca. 150 personeelsleden, de wasserij Defever uit Bredene met 200 personeelsleden, de concessie Peeters op de Mailboten met ca. 225 werknemers in de winter en ca. 600 in de zomer.

Verder is er het Kursaal van Oostende met 270 werknemers in de winter en 350 in de zomer, de banken met ruim 300 personeelsleden, waarvan ca. 190 bij de Bank van Brussel, de 5 grootwarenhuizen met ca. 442 betrekkingen.

Uiteindelijk dienen nog het Zeewezen vermeld met ca. 1.500 betrekkingen en het Gemeentebestuur van Oostende dat een even groot aantal arbeidsplaatsen biedt.

In de grootte-orde 50 tot 100 personen telt het arrondissement Oostende slechts 20 bedrijven met een industriële of semi-industriële doelstelling.

In de metaalsektor kunnen de scheepswerven Seghers te Oostende, de Gistelse Metaalwerken te Gistel en de International Machinery Corporation te Eernegem wor-

den vermeld. Zij bieden gezamenlijk ca. 200 betrekkingen. Verder is er de p.v.b.a. I.V.E.S. te Oostende gespecialiseerd in elektriciteitsinstallaties, die nauw samenwerkt met de p.v.b.a. Clemaco. Dit bedrijf stelt ca. 50 personen tewerk. Een even groot aantal personen is werkzaam in de konstruktiewerkhuizen van de Gebroeders Valcke, in de S.C.A.P. en in de afdeling Oostende van de n.v. Otis (liften).

Bij de bouwondernemingen kunnen de onderneming Dewaele Gebroeders te Eernegem, de p.v.b.a. Vanheule Gebroeders te Oostende, Casteleyn Gebroeders te Gistel, de Alg. Ondernemingen Pauwels-Vereecke, p.v.b.a. te Middelkerke en de Onderneming Krekelberghe Maurice te Oostende worden vermeld. Deze vijf bedrijven stellen gezamenlijk ca. 370 personen tewerk.

In de voedingssector telt de Ostendia Excelsior Verenigd n.v. een 95-tal personeelsleden.

In de konfektienijverheid dienen de bedrijven Begetex te Eernegem, Van der Beken te Oostende en Altex te Gistel geciteerd. Zij stellen gezamenlijk ca. 200 personen tewerk.

Verder is er te Oostende de Drukkerij Unitas p.v.b.a. met ongeveer 80 personen en het houtbedrijf Deweerdt met ca. 60 werknemers. Ook het transportbedrijf Bollenbergh R. en Zonen te Bredene telt ca. 60 werknemers. Tevens is er nog Rederij Boels met gemiddeld een 65-tal personeelsleden.

In de dienstensektor kunnen de West-Belgian Coach Cy met een vaste bezetting van 50 en een zomerbezetting van 200 personen worden vermeld, alsook het Ostend Palace Hotel met ca. 80 personeelsleden.

Ontwikkelingsmogelijkheden

Het arrondissement Oostende is uitzonderlijk rijk aan ontwikkelingsmogelijkheden.

Vooreerst is er de bijzonder grote arbeidsreserve. Deze arbeidsreserve werd voor het praktisch gebruik zowel berekend voor de ontwikkelingskern Oostende³ als voor de ontwikkelingskern Gistel⁴ (zie tabel 2).

³ Bij de ontwikkelingskern Oostende rekenen wij de volgende gemeenten: Bekegem, Bredene, Eernegem, Ettelgem, Gistel, Jabbeke, Klemsterke, Leke, Leffinge, Lombardsijde, Mannensvere, Middelkerke, Moere, Oostende, Oudenburg, Roksem, Schore, St.-Pieters-Kapelle, Slijpe, Snaaskerke, Stalhille, Stene, Vlissegem, Westende, Westkerke, Wilskerke, Zande, Zandvoorde, Zerkegem, Zevekote.

⁴ Bij de ontwikkelingskern Gistel rekenen wij de volgende gemeenten: Bekegem, Eernegem, Ettelgem, Gistel, Ichtegem, Jabbeke, Koekelare, Leffinge, Leke, Mannensvere, Moere, Oudenburg, Roksem, Schore, Sint-Pieters-Kapelle, Slijpe, Snaaskerke, Westkerke, Wilskerke, Zande, Zerkegem, Zevekote.

Uit deze tabel blijkt vooral de zeer grote reserve aan mannelijk personeel. Niet minder dan 7.700 mannen uit het Oostendse moeten een betrekking als bezoldigde zoeken buiten de gemeenten in een straal van 15 km rond Oostende. Voor de kern Gistel bedraagt dit aantal ca. 5.900. Ook het aantal vrouwen dat als bezoldigde werkzaam is in een gemeente buiten deze kernen is relatief groot, nl. ca. 1.630 voor het Oostendse en ca. 1.800 voor het Gistelse. Dit zijn, zeker voor Gistel, vrij hoge cijfers, rekening houdend met de praktische moeilijkheden die deze verplaatsingen meebrengen voor het huishoudelijk werk. Het aandeel van de werknemers in procent van de totale vrouwelijke bevolking is overigens nog vrij laag te noemen in beide kernen, wat weer verklaarbaar is door het gebrek aan betrekkingen ter plaatse.

Een tweede belangrijke ontwikkelingsfaktor, nauw samenhangend met de eerste is het feit dat de arbeidsreserve een zeer hoge graad van geschooldheid heeft bereikt. Vooreerst dient hierbij de aanwezigheid te Oostende onderlijnd van twee instituten voor de opleiding van technisch ingenieurs en de mogelijkheid tot graduaatopleidingen. Voor de technisch ingenieurs zijn er opleidingen in de elektriciteit (zwak- en sterkstroom), mechanica, metaalkonstruktie en motoren, scheikunde (industriële en biochemie), openbare werken en bouwkunde, electro-chemie en electro-mechanica. Aan het Vrij Hoger Technisch Instituut is tevens een Technologisch Centrum gekoppeld dat ten dienste staat van bedrijven met researchprojecten. Het bestaan van dit centrum kan een aanloop betekenen tot het vestigen van science-based industrie te Oostende. Het valt overigens op dat ca. 54 % van de te Oostende afgestudeerde technisch ingenieurs de provincie West-Vlaanderen verlaten na het beëindigen van hun studies.

Het arrondissement Oostende telt verder nog 12 middelbare scholen en humaniora-instituten en 11 instellingen voor technisch en beroepsonderwijs. Deze laatsten bieden opleidingen voor elektriciteit, elektronica, radio en televisie, kunststoffen, koel- en verwarmingstechniek, mechanica, werktuigkunde, metaal, lood- en zinkbewerking, lassen, scheikunde, houtbewerking, schilderen, bouwkunde, automekaniek, sekretariaat, handel, talen, sierkunsten, bouwkundig en mechanisch tekenen, tekenen voor houtkonstrukties, industriële wetenschappen, visserij, huishoudkunde, snit en naad, hotel, haartooi en schoonheidszorgen en familiale wetenschappen.

Een derde reeks ontwikkelingsstimulansen ligt in de zeer goede verkeersontsluitingen.

Vooreerst is er de luchthaven te Middelkerke⁵ van

⁵ Zie N. Vanhove: De luchthaven Oostende-Middelkerke als steunpunt voor de economische ontwikkeling van West-Vlaanderen, in *West-Vlaanderen Werkt*, 1969, 1, blz. 9-15.

Tabel 2. Enkele gegevens over de arbeidsmarkt in de ontwikkelingskernen Oostende en Gistel

	Oostende		Gistel	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
I. Bevolking				
1961	59.862	61.792	22.784	22.412
1968	65.938	63.328	23.330	23.383
II. Werknemers 1968 (raming)	26.772	8.004	9.270	2.637
Vrouwelijke werknemers in % van de tot. vrouw. bevolking		12,1 %		11,3 %
III. Bezoldigden onderworpen aan R.M.Z. op 30 juli 1968				
Landbouw	97	10	58	6
Visserij	688	9	—	—
Industrie en Bouw	7.945	1.028	2.629	281
Transport - Handel - Krediet en Agentschappen	3.123	1.656	236	61
Hotel en Persoonsverzorging	1.852	1.382	29	60
IV. Overheidsdiensten 1968 (geraamde tewerkstelling)	5.324	2.285	415	405
V. Bestendig tewerkgestelden in de landbouw, seizoen 1968	1.849	443	1.803	434
VI. Buiten het ontwikkelingsgebied tewerkgestelde bezoldigden II — (III + IV)	7.743	1.634	5.901	1.824
VII. Werkloosheid - Volledig werklozen op 30 juni 1969				
Normale geschiktheid	392	202	105	28
Gedeeltelijke en zeer beperkte geschiktheid	524	96	240	31
VIII. Pendel eind 1961				
totaal : 1 u 30 en meer	1.086			477
totaal : met logement	1.925			1.144
IX. Jongere bevolking				
Geboren in : 1951 - 50	1.898	1.846	845	761
1953 - 52	1.976	1.812	793	713
1955 - 54	1.988	2.021	792	816
1957 - 56	2.092	2.078	856	836
1959 - 58	2.187	1.935	831	962

waaruit dagelijks vluchten vertrekken naar Rotterdam, South-End en Lydd. Deze lijnen worden uitgebaat door British Air Ferries en door Channel Airways. Verder zijn op het vliegveld ook luchttaxibedrijven gevestigd. Tevens is er mogelijkheid tot vestiging van diensten- en ambachtelijke bedrijven in de onmiddellijke omgeving van het vliegveld.

Naast de luchthaven is er de zeehaven bestaande uit een passagiershaven, een koopvaardijhaven, een vissershaven, een zeemachtbasis en een yachthaven. Op huidig ogenblik wordt, naar een meerjarenplan opge- maakt door het Ministerie van Openbare Werken, de structuur van de haven aanmerkelijk verbeterd⁶. Deze

werken moeten toelaten de haven van Oostende⁷ uit te bouwen tot een snelhaven voor stukgoederen en dit voor schepen tot 12.000 ton.

Tevens moeten deze werken toelaten ca. 200 ha nij- verheidsterreinen langs beide oevers van het kanaal tus- sen Oostende en Plassendale te ontsluiten via een vaarweg van 125 m breedte met een waterdiepte tot

⁷ Over de haven van Oostende verwijzen wij o.a. naar :

— O. Vanneste, J. Theys, M. Zwaenepoel, *Het arrondisse- ment Oostende, Een regionaal-ekonomische studie*, W.E.S., 1962, blz. 75 e.v.

— *Witboek over de haven van Oostende*; Scheepvaartver- eniging voor de havens van Oostende en Nieuwpoort, z.d., 18 blz.

— *West-Vlaanderen Werkt*, 1969, 1, blz. 27-28 (trafiiek 1968).

⁶ Zie *West-Vlaanderen Werkt*, 1969, nr. 2, blz. 76-77.

Z - 8 m. Op huidig ogenblik kunnen reeds zeeschepen van 20 voet aanleggen aan de kaaïen van de U.C.B. en de elektriciteitscentrale E.B.E.S.

Aansluitend op deze werken zal ook het kanaal Plas-sendale-Nieuwpoort dat naast het industrieterrein te Zandvoorde in het kanaal Oostende-Brugge uitmondt, toegankelijk gemaakt worden voor schepen tot 1.350 ton.

Voor de vestiging van nieuwe nijverheden is het tevens belangrijk dat de Oostendse haven over een aantal vaste zeevaartrijnen beschikt onder meer naar Dover en Har-wich (Staatsdiensten), Shoreham en Tilbury (John Cockerill-Line), Rochester, Rainham, de havens van Zuid-Engeland en de Theems tot Londen, de veetrafiek uit Sheernees en Lowestoft, vlaslemen uit Kalingrad, fosfaat uit Sasablanca, pulp uit Køge (allen via Dens-Ocean). Verder is er nog regelmatige veetrafiek uit Dover (Freyma & Van Loo), terwijl het scheepvaart-agentschap J. Olsen zich voornamelijk toelegt op hout-transport.

Andere verkeersontsluitingen zijn de autosnelweg Oos-tende-Brussel die zal verlengd worden tot Luik om ver-der Keulen en Istanboel te bereiken (E5) en de kustweg die via Oostende Frankrijk verbindt met Nederland. Parallel met deze weg dient de A68 vernoemd die de voornaamste zeehavens van het Benelux en Noord-franse Noordzeegebied zal verbinden en in de on-middellijke nabijheid van het industrieterrein te Gis-tel zal voorbijkomen. Verder is Oostende via Torhout en Brugge verbonden met het Zuiden van de provincie West-Vlaanderen en met de industriële driehoek Lille-Roubaix-Tourcoing.

Ook als internationaal spoorwegknooppunt is Oostende belangrijk met minstens ieder uur een sneltreinverbin-ding naar het Luikse, die toelaat het centrum van Brus-sel te bereiken in 73 minuten. Verder zijn er direkte internationale verbindingen naar Midden- en Zuid-Europa en via de pakketboot naar Londen.

Een vierde faktor, en voor sommige inplantingen dik-wijls niet de minst belangrijke, is gelegen in het feit dat het Oostendse met zijn sterk uitgebouwde tertiaire sek-tor en zijn rekreatie-infrastructuur onbetwistbaar aan-trekkelijk is als woongebied. Daarvan getuigt overigens het feit dat tussen 1961 en 1968 niet minder dan 54.582 inwijkingen genoteerd werden in het arrondis-sement Oostende, en dit ondanks een stagnerend aantal arbeidsplaatsen.

Een vijfde faktor uiteindelijk is het thans bouwrijp ko-men van nieuwe industrieterreinen waarop de wet van 14 juli 1966 van toepassing is⁸. Dat de beschikbaarheid van industrieterreinen een noodzakelijke faktor is bij de

industriële ontwikkeling kan wellicht worden afgeleid uit het feit dat het Oostendse ondanks het bijzonder rijk potentieel aan ontwikkelingstroeven tot op heden nog niet volledig tot ontwikkeling kwam als werkverschaf-fingscentrum.

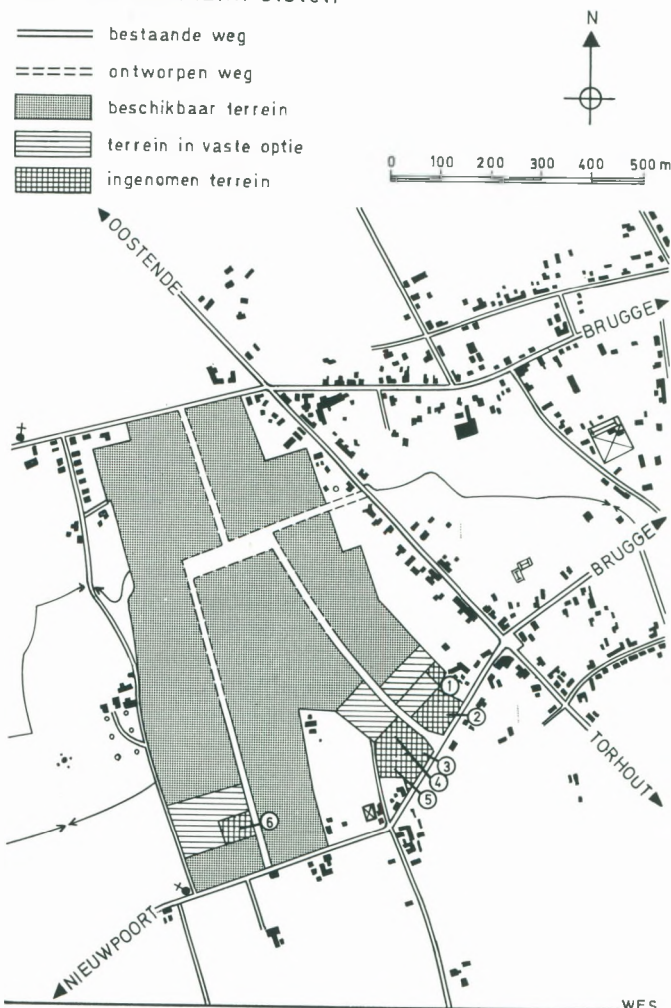
De industrieterreinen

De nijverheidsterreinen in het arrondissement Oostende kunnen wij splitsen in enerzijds het terrein te Gistel en anderzijds de praktisch aan elkaar aansluitende terrei-nen van Bredene, Zandvoorde-Oostende en Stene.

Gistel

Het industrieterrein te Gistel werd vastgelegd bij KB van 25-3-1964 (BS 21-4-64) in toepassing van artikel 16 van de regionale expansiewet van 18-7-59.

INDUSTRIETERREIN: Gistel.

⁸ Zie West-Vlaanderen Werkt, 1969, 2, blz. 80.

De oppervlakte bedraagt 38 ha 68 a 01 ca.

De wet van 14 juli 1966 is van toepassing voor de bedrijven die zich op dit terrein inplanten of er uitbreiding nemen. De industriezone, 't Konynenbos genoemd, paalt aan de Rijkswegen Torhout-Oostende en Brugge-Nieuwpoort. Er zijn reeds 18 ha bouwrijp gemaakt.

Op huidig ogenblik zijn er reeds zeven bedrijven gevestigd.

Het aannemersbedrijf *Van Steenkiste Carlo* werd er opgericht in 1966. Het stelt ca. 30 personen tewerk op een oppervlakte van 78 a.

De p.v.b.a. *Neels*, een bedrijf gespecialiseerd in marmerbewerking, stelt ca. 25 personen tewerk op een terrein van 48 a. Dit bedrijf is hier gevestigd sedert 1964.

De n.v. *Schlegel*, die plasticen afdichtingsmaterialen vervaardigt voor de auto- en bouwnijverheid is van de U.S.A. herkomstig. Het bedrijf vestigde zich te Gistel in 1968. Het stelt thans ca. 20 personen tewerk. Een eerste

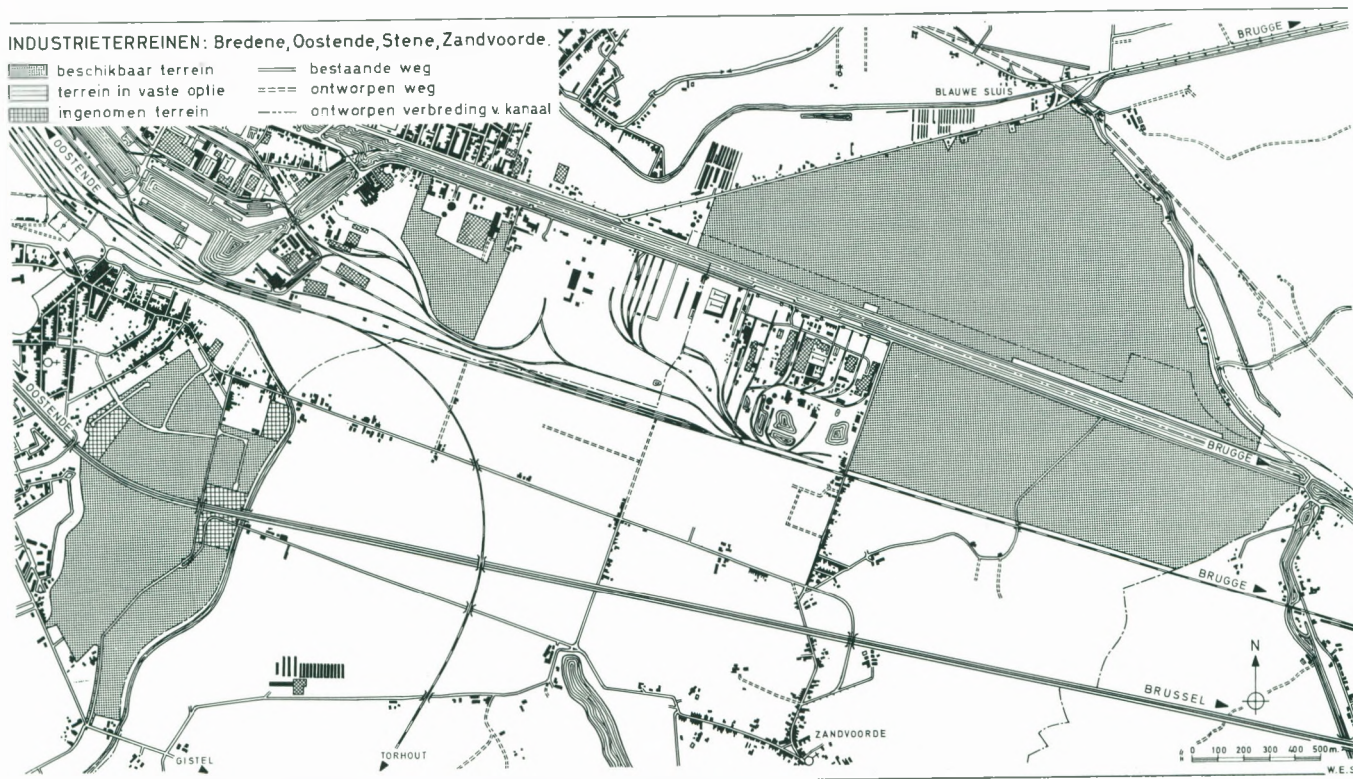
uitbreiding is voorzien tegen het einde van 1969. Op huidig ogenblik worden 25 a 20 ca ingenomen. De voorziene uitbreiding bedraagt 18 a. Het ligt in de bedoeling dit bedrijf uit te breiden tot een eenheid van ca. 100 personeelsleden.

De firma *M. & E. Maes* is een distributieonderneming van brandstoffen. Dit bedrijf kocht 46 a op het industrieterrein. Zij waren voorheen echter reeds aan de rand van het terrein gevestigd.

De firma *Leuwers* is gespecialiseerd in het onderhoud van dieselmotoren. De ingenomen oppervlakte bedraagt 44 a 77 ca. Het bedrijf vestigde zich op het terrein in 1968.

De firma *Declerck* plaatst verwarmingsinstallaties. De ingenomen oppervlakte bedraagt 35 a 24 ca.

Uiteindelijk is er nog de firma *Van Maeckelberghe*, een onderneming voor wegvervoer, die een terrein van 21 a 56 ha heeft aangekocht.

Bredene

Dit industrieterrein grenst ten noord-oosten aan Rijksweg Oostende-Brugge, ten zuiden aan het kanaal Oostende-Brugge-Gent, en ten noord-westen aan een weg die Bredene verbindt met Zandvoorde en Oudenburg. Parallel met deze laatste weg is een aansluiting voorzien naar de autosnelweg Oostende-Brussel.

Het industrieterrein heeft een oppervlakte van 131 ha 83 a en 76 ca en werd vastgelegd bij K.B. van 15 januari 1963 (BS 15-2-63). Een gedeelte van dit terrein zal gebruikt worden voor de verbreding van het kanaal Oostende-Brugge-Gent en voor het maken van een zwaaiikom.

Daar Bredene een randgemeente is die paalt aan de ontwikkelingszone 'Westhoek', kunnen onder bepaalde voorwaarden ook hier de voordelen van de wet van 14 juli 1966 worden toegepast.

Op huidig ogenblik is op het terrein enkel een brandstofdepot van de n.v. Esso gevestigd.

Zandvoorde-Oostende

De nijverheidszone van Zandvoorde-Oostende kwam tot stand door twee koninklijke besluiten. Door een KB van 21-1-1963 (BS 15-2-63) werden 70 ha 32 a 21 ca vastgelegd op de gemeente Zandvoorde. Door een tweede KB van 12-9-63 kwamen 11 ha 49 a 83 ca beschikbaar op het grondgebied van Oostende. Op het industrieterrein Zandvoorde-Oostende is de wet van 14 juli 1966 van toepassing.

Dit terrein dat een bindstuk is tussen de terreinen te Bredene en te Stene paalt ten noord-oosten aan het kanaal Oostende-Brugge-Gent dat hier een waterdiepte zal krijgen van 8 meter. Dit kanaal staat in verbinding met het kanaal Plassendale-Nieuwpoort-Duinkerke dat iets ten zuid-oosten van het industrieterrein ligt. De mogelijkheid om het industrieterrein-potentieel in het arrondissement Oostende verder uit te breiden langs het kanaal Oostende-Brugge ten zuid-oosten van het kanaal Plassendale-Nieuwpoort worden thans onderzocht. Een dergelijke uitbreiding is noodzakelijk.

Een andere ontsluiting van het industrieterrein wordt geboden door de baan die langs het kanaal Oostende-Brugge loopt en verbinding geeft met de Rijksweg Oostende-Brugge, met de autosnelweg Oostende-Brussel en met de Rijksweg Oostende-Torhout.

Ten zuid-westen is het industrieterrein ontsloten via de spoorlijn Oostende-Brugge-Brussel van waaruit meerdere aftakkingen lopen op het industrieterrein.

In de direkte omgeving van de nijverheidszones die door de bovengenoemde K.B. werden vastgelegd zijn reeds meerdere bedrijven gevestigd. Vooreerst is er

de n.v. Union Chimique-Chemische Bedrijven die gevestigd is tussen de beide nieuwe industriezones. Dit bedrijf neemt een oppervlakte in van 80 ha. Sedert 1961 werkt het samen met de Britse firma Fisons Fertilisers Ltd. voor de vervaardiging van kunstmeststoffen te Zandvoorde. Dit jaar wordt een nieuwe expansie genomen met een produktie-eenheid die zal instaan voor de vervaardiging van ftalzuuranhydride. Aldus zullen nogmaals een 100-tal betrekkingen worden gecreëerd in een sektor die dank zij de ontwikkeling van de plastic-industrie een belangrijke toekomst heeft.

Verder liggen aan dezelfde kant van het kanaal nog het kolenpark van de S.E.O., het palendepot van de Regie van Telegraaf en Telefoon, een depot van de N.M.B.S., werkplaatsen van de s.a. Wagons Lits, diverse terreinen van de Ostend Stores en Ropeworks, de scheepswerven Beliard Murdoch, de Marine Craft Plastico, de wasserij Samijn en een nieuw depot van het bedrijf Van Biervliet.

Stene

In tegenstelling tot de twee voorgaande terreinen is het industrieterrein te Stene niet gelegen aan een waterweg. Wel wordt het doorkruist door de autosnelweg Oostende-Brussel. Dit is belangrijk voor bedrijven die in een dergelijke ligging een waardevolle commerciële mogelijkheid zien. Bovendien aan de autosnelweg paalt het terrein ook aan de Rijksweg Oostende-Gistel-Torhout.

Het terrein kwam tot stand op basis van de wet van 18 juli 1959. Door een eerste Koninklijk Besluit van 26-9-63 (BS 22-10-63) werden 34 ha 46 a 61 ca vastgelegd aan de westzijde van de autosnelweg. Door een KB van 17-1-64 (B.S. 7-2-64) werd een aanvullende 24 ha 4 a 26 ca aangeduid; ditmaal aan de oostzijde van de autosnelweg.

Op dit terrein dat in het toepassingsgebied ligt van de wet van 14 juli 1966 werden reeds 24 ha bouwrijp gemaakt aan de oostzijde van de autosnelweg. Inplantingen zijn echter ook mogelijk op het westelijk gedeelte. Het eerste bedrijf dat er zich inplantte was het *Grafisch Bedrijf Goekint p.v.b.a.*, dat op een oppervlakte van 70 a een vijftiental personeelsleden telt. Het bedrijf vestigde zich op deze zone in 1967.

Verder werd er in 1969 de bouw aangevat van de n.v. *Auto Terminus Garage* die er op een oppervlakte van 99 a 89 ca een 20-tal werknemers zal tewerkstellen. Dit jaar werd er een aankoop van 92 a geregistreerd van de firma *Van Thournout*, verwarmingsinstallaties.

Ook het bedrijf *G. Verkempinck & Zoon*, geprefabriceerde gebouwen en afwerking van winkelinrichtingen, kocht dit jaar 1 ha 09 a op het industrieterrein.